

РЕШЕНИЕ

№ 5827

гр. София, 14.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 37 състав,
в публично заседание на 20.09.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Адриан Янев

при участието на секретаря Кристина Алексиева и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **1787** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 112, ал. 1, т. 4 от Закона за здравето (ЗЗ).

Образувано е по жалба на С. Ж. В. срещу Експертно решение № 1502 – 217 от 10.12.2021 г. на Специализиран състав по неврологични, УНГ и сърдечно - съдови заболявания при Национална експертна лекарска комисия (НЕЛК), в частта досежно промяната, внесена в предписанието за трудоустрояване, изразяващо се в отпадането като противопоказно условие работата на смени.

В жалбата се твърди, че работа на смени е изключително вредна за здравето на жалбоподателката. В тази връзка се поддържа, че жалбоподателката е в изправена позиция за около 9 - 10 часа, а това се отразява на натоварванията на горните ѝ крайници, което е причина за възникналото заболяване. Органът не се съобразил с т. 19 от Производствената характеристика, според която работната поза е правостоящата и в наведено положение. Допълва за лекарски предписания за извършване на кинезотерапевтични упражнения за раздвижване на ломбалните прешлени, кръста и гърба, които не могат да се изпълняват при първа смяна (от 05:00 ч. до 12:00 ч.). Жалбоподателката работила често първа смяна, което е трудно за нея от физическа гледна точка.

Ответната страна - Националната експертна лекарска комисия изразява становище за отхвърляне на жалбата.

Заинтересованата страна - Българска национална телевизия, чрез процесуалния си

представител, изразява становище за неоснователност на жалбата и моли да се отхвърли.

Останалите заинтересовани страни - Агенция за хора с увреждания, ТЕЛК при „Втора МБАЛ –София“ ЕАД, Първи състав, Териториално поделение на НОИ – С. град и Регионална дирекция „Социално подпомагане“ - С. град не изразяват становище.

Административен съд София – град, Второ отделение, 37 – ми състав, след като прецени събраните по делото доказателства, във връзка с доводите и съображенията на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

От приложения трудов договор № 520/08.11.2005 г. и допълнително споразумение от 28.01.2021 г. към него се установява, че жалбоподателката С. Ж. В. заема длъжността „Фризьор“ в отдел „Визия и стил“, направление „Реализация“, дирекция „Новини и актуални предавания“ към Българска национална телевизия (Б.).

От длъжностната характеристика се установява, че основните функции се отнасят до следното: подстригване и оформяне на прическите на участниците в информационните емисии и актуалните предавания и поддържане на прическите по време на снимачния тракт.

Представена е Заповед № РД-10-241/31.05.2021 г. на генералния директор на Б. и списък към него, от които се установява, че за длъжността на жалбоподателката е установено сумирано изчисляване на работно време при работа на смени по предварителен месечен поименен график.

Представени са правила за физиологичен режим на труд и почивка на Б., според които (раздел IV) за структурните звена, за които се прилага сумирано изчисляване на работно време, са регламентирани почивки по време на работния процес.

Жалбоподателката С. е подала до ТЕЛК заявление за освидетелстване. В тази връзка пред органа на медицинската експертиза е представено медицинското експертно досие на жалбоподателката. Според производствена характеристика, попълнена съвместно от работодателя и службата по трудова медицина, при работния процес са ангажирани двата горни крайника (пръсти, китка и предмишница) и гръбначния стълб (шиен отдел, поясен отдел и поясно - кръстов отдел). От същата се установява още, че работната поза е правостояща, седяща и наведена. Отражено е, че работата е свързана със зрително напрежение.

Издадено е Експертно решение № 3487 – 153/16.09.2021 г. на ТЕЛК при „Втора МБАЛ – София“ ЕАД, Първи състав, с което на С. Ж. В. е призната 30 % трайно намалена работоспособност за срок от 3 години, при начална дата на инвалидността – 16.09.2021 г. Поставена е следната диагноза: етажна спондолиза на цервикалния дял на гръбначния стълб. Дискова протрузия на нива С3 – С4, С5 – 6. Цервикален радикулерен синдром за С6-7-8, двустранно, повече в ляво с възбудна болкова и отпадна сетивна и рефлекторна симптоматика. Лумбална остеохондроза. Дискови протрузии Л2 - Л3 – Л4 – С1. Лумбалгия.

В т. 15 от Експертното решение на ТЕЛК е дадено предписание за трудоустрояване на С. Ж. В., съгласно които не трябва да се извършва физическо пренатоварване на горните крайници и да се извършва работа на смени.

По реда на чл. 112, ал. 1, т. 3 от Закона за здравето е подадена жалба изх. № 10-01-1878/06.10.2021 г. от осигурителя Българска национална телевизия срещу горепосоченото Експертно решение на ТЕЛК в частта за определените противоположни условия на труд, а именно - работа на смени.

Страните са били уведомени за постъпилата жалба и са информирани, че същата ще

се разгледа по документи на 10.12.2021 г.

Последвало е издаване на оспорваното Експертно решение № 1502 – 217 от 10.12.2021 г. на Специализиран състав по неврологични, УНГ и сърдечно - съдови заболявания при НЕЛК, с което на основание чл. 51, т. 2 от ПУОРОМЕРКМЕ е отменено Експертно решение № 3487 – 153/16.09.2021 г. на ТЕЛК в частта, с която са определени като противопоказни условия на труд и вместо това постановява следните противопоказни условия на труд: трудоустрояване без напрежение на горните крайници.

По - горестоящият административен орган е приел, че работното време е 8 часа, при сменен режим на работа и няма физическо натоварване и двигателно монотонна работа. Прието е, че работната поза е смесена – правостояща, седяща и наведена. Работата е свързана със зрително напрежение и не е свързана с нервно – психическо напрежение. Освидетелстваното лице има изграден стереотип и адаптация относно длъжностните задължения, работно място и условия на труд. Органът е достигнал до извод, че жалбоподателката може да полага труд при следните облекчени условия: без пренатоварване на горните крайници.

В хода на съдебното производство са представени два броя болнични листове се налага извод, че жалбоподателката е ползвала отпуск поради неработоспособност за периода от 08.08.2021 г. до 15.09.2021 г. А от приложената заповед № 3538/24.09.2021 г. и заявление към нея се налага извод, че жалбоподателката е ползвала платен годишен отпуск за периода от 16.09.2021 г. до 30.09.2021 г.

В съдебно заседание са представени от Б. графици на работните смени за длъжността „Фризьор“, касаещи месеците октомври 2021 г., ноември 2021 г., декември 2021 г., януари 2022 г., февруари 2022 г., март 2022 г. и април 2022 г., а от жалбоподателката са представени частични графици за месеците май, юни, юли, август и септември, в които не е отразено за коя година се отнасят.

От графиките за м. октомври, м. ноември и м. декември 2021 г. се установява, че в същите са включени трима служители, като първа смяна започва от 05:00 ч. (за някои дни е по - късно), а последната приключва в 21:00 ч. Продължителността на работната смяна на жалбоподателката (също и за другите) е 7 или 8 часа. За този тримесечен период жалбоподателката е била само един първа смяна - от 07:00 ч. (07.11.2021 г.).

От графиките за м. януари и м. февруари 2022 г. се установява, че първа смяна започва от 05:00 ч. (за някои дни е по - късно), а последната приключва в 21:00 ч. За м. януари продължителността на смените е приблизително 7 ч. или 8 ч. (с изключение на две смени по 5 ч. и по една от 10 ч. и 11 ч.), като жалбоподателката е била само веднъж първа смяна – от 10 ч. През месец февруари продължителността на смените е била различна (от 3 ч. до 10 ч., но в повечето случаи е 7 или 8 ч.), като тези с по – голямата продължителност се дължи на отразяването на зимните олимпийски игри. За този месец жалбоподателката е била пет пъти първа смяна (от 5:00 ч. или от 07:00 ч.).

От графиките за м. март и м. април 2022 г. е видна същата продължителност на работния ден. Смените са били с различна продължителност, но никоя не е надхвърляла 8 ч. През този период жалбоподателката е била шест пъти първа смяна – от 5:00 ч. или от 07:00 ч.

От жалбоподателката са представени частични графици за месеците май, юни, юли, август и септември, в които не е отразено за коя година се отнасят, но съдът приема, че се касае за 2022 г., доколкото съответните дати съвпадат със съответните дни от

седмицата за тази година. През този период жалбоподателката е била осем пъти първа смяна – от 5:00 ч. или от 07:00 ч. Продължителността на смените е била различна, като е варираща от 4 ч. до 12 ч., но предимно 7 – 8 ч., дължащо се на летния сезон, през което време предимно се ползва платен отпусък.

В хода на съдебното производство е изслушано и прието заключение на съдебно – медицинска експертиза, което е оспорено единствено от процесуалния представител на жалбоподателката. Съдът кредитира заключението, тъй като е обосновано, непротиворечашо и пояснено в съдебно заседание при изслушване на експерта. Същото се базира на извършен преглед и намира опора в доказателствата по делото.

От заключението се установява, че се касае за разнообразно работно време, което не се отразява неблагоприятно на нейното здраве и по – конкретно на оплакванията, свързани с дегенеративните заболявания на гръбначния стълб. Установява се, че първа смяна също не се отразява неблагоприятно на здравето ѝ. В тази връзка в съдебно заседание вещото лице уточнява, че първа смяна не препятства възможността за раздвижване и затопляне на тялото. Според вещото лице от физиологична гледна точка честото ранно ставане в пет часа би довело до умора и недоспиване, което е общо неразположение, но не е свързано с конкретното заболяване, а и в настоящия случай се касае за епизодични работни смени от 05:00 ч. Болковата симптоматика, свързана с процесното заболяване, се усилва при обездвижване на тялото, поради което според експерта ранно ставане има предимство в това отношение.

От заключението става ясно, че работната натовареност и ангажименти са еднакви за всяка работна смяна, поради което сутрешната смяна не е по – неблагоприятна от другите. Експертът е категоричен, че режимът на работа няма отношение към процесното заболяване на жалбоподателката, тъй като в колкото и часа да стане човек, за организма има период на раздвижване, затопляне на мускулатурата и активизиране на метаболизма, който помага за вработване на опорно – двигателната система. Става ясно, че следобедните смени не променят общото ѝ здравословно състояние, включително оплакванията ѝ, тъй като след като се събуди и докато се раздвижи ще изпитва дискомфорт, независимо дали се е наспала или не.

От заключението става ясно, че процесното заболяване е едно от най- често срещаните дегенеративни увреждания и за тях са се дават препоръки за избягване на физическото натоварване и не изисква специални изисквания по отношение на работните смени.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е допустима – подадена е от надлежна страна и в преклузивния срок за оспорване, а разгледана по същество е неоснователна.

Оспореният административен акт е издаден от компетентния орган по чл. 1, ал. 1 от Наредбата за трудоустрояване, вр. чл. 112, ал. 1, т. 3 от Закона за здравето и в пределите на правомощията му.

В съответствие с водещата диагноза, решението е взето и подписано от компетентния специализиран състав по неврологични, УНГ и сърдечно - съдови заболявания на НЕЛК. В тази връзка е спазена императивната норма на чл. 49, ал. 1 от Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи (ПУОРОМЕРКМЕ).

Оспорваният акт е надлежно мотивиран от фактическа и правна страна, като отговаря по форма на общите правила по чл. 59, ал. 2 АПК. Налице са ясни и конкретни мотиви

и разпоредителна част.

Съдът не намира допуснати съществени нарушения на административно производствените правила при издаването на оспорваното експертно решение. Релевантните по случая факти са правилно установени при отчитане на чл. 50, ал. 1 ПУОРОМЕРКМЕ.

Приложен е правилно материалният закон.

Експертизата на трайно намалената работоспособност включва и преценката на трудоспособността за работното място и необходимостта от трудоустрояване – чл. 61, ал. 1, т. 8 от Наредбата за медицинската експертиза.

По делото е безспорно установено заболяването на жалбоподателката, наличието на 30 % ТНР и заеманата от нея в Б. длъжност и работно място. С раздел III на глава 15-та от КТ законодателят е предвидил специална закрила на лицата с намалена трудоспособност. Съгласно чл. 314 КТ работник или служител, който поради болест или трудова злополука не може да изпълнява възложената му работа, но без опасност за здравето, може да изпълнява друга подходяща работа или същата работа при облекчени условия, се трудоустроява на друга работа или на същата работа при подходящи условия по предписание на здравните органи.

Противопоказните условия на труд „без напрежение на горните крайници“, посочени в т. 19 от решението на НЕЛК представляват именно предвидените в чл. 317 КТ предписания на здравните органи. В конкретния случай не се оспорва това предписание, а оплакването се изразява в това, че НЕЛК е отменила предписанието на ТЕЛК да не се работи на смени.

Предписанията трябва да са от такова естество, че да осигуряват подходящи условия на работа, които да са подходящи за здравословното състояние на жалбоподателката и да осигурят изпълнение на възложената работа. Не следва да се дават допълнителни предписания, които нямат посочените цели - опазване здравето на служителя и изпълнение на работа.

Правилно НЕЛК е отменил предписанието на ТЕЛК, с което работата на смени е определена като противопоказно условия на труд. Заболяване на жалбоподателката не е свързано със сменен режим на работа, а се изискват друг вид предписания (без натоварване на горни крайници), каквито са дадени от органа и неоспорени от страните. Безспорно се установи, че работата на смени не влияе на здравословно състояние на жалбоподателката, включително оплакванията ѝ. Това води до извод за неоснователност на искането да се даде предписание, че работата на смени е противопоказно условие.

Горното води до извод, че е допустимо работата да се извършва през сутрешна смяна, както и продължителността на някои смени да е повече от 8 ч., доколкото е установено сумирано изчисляване на работно време (същото компенсира продължителните смени с по – къси). Установява се, че жалбоподателката рядко работи сутрешна смяна (20 пъти за периода от октомври 2021 г. до септември 2022 г., т. е. около една години), т. е. липсва системност и продължителност на работа при такава смяна. Допълнително следва да се отбележи, че ранното ставане не възпрепятства раздвижването на опорно – двигателната система. Дори да се приеме, че е налице по – голяма честота на тази смяна, то това би довело до умора и недоспиване, което е общо неразположение и характерно за всеки човек, но не е свързано с конкретното заболяване на жалбоподателката. Следва да се отбележи, че предписанията трябва да имат обективен характер (да са свързани със здравословното

състояние), а не субективен характер (в конкретния случай нежелание да се работи сутрешна смяна). Щом работата на смени не допринася за здравословното състояние, следва извод, че не е наложително да се установява като противопоказно условие.

Горното налага извод за неоснователност на жалбата и като такава на основание чл. чл. 172, ал. 2, предл. последно АПК следва да се отхвърли.

По разноските:

Ответната страна и заинтересованата страна не претендират разноси, поради което съдът не дължи произнасяне.

По изложените съображения и на основание и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно АПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на С. Ж. В. срещу Експертно решение № 1502 – 217 от 10.12.2021 г. на Специализиран състав по неврологични, УНГ и сърдечно - съдови заболявания при Национална експертна лекарска комисия, с която се оспорва частта досежно промяната, внесена в предписанието за трудоустрояване, изразяващо се в отпадането на работата на смени като противопоказно условие.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в 14 – дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: